

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/175/2017
Identifikačné číslo spisu: 1113201663
Dátum vydania rozhodnutia: 13.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1113201663.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu VENUS PROJECT Slovakia s.r.o., so sídlom v Límbachu, Límbová č. 3, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o zaplatenie 1 200 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 15/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 8. februára 2016 sp. zn. 5 Co 55/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I uznesením z 18. novembra 2015 č.k. 14 C 15/2013-64 zastavil konanie o žalobe podanej žalobcom 18. januára 2013, ktorou sa domáhal na žalovanej zaplatenia 1 200 € titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., zapríčinenej priet'ahmi v odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011 (vec Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 23 Cb 69/2006); žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Zastavenie konania odôvodnil § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania. Rozhodol tak po zistení, že už dňa 12. júna 2012 bola Okresnému súde Bratislava III doručená totožná žaloba a uvedená vec je vedená na tomto súde pod sp. zn. 12 C 217/2012, pričom vec doposiaľ nie je právoplatne skončená. Uvedená žaloba smeruje proti tej istej žalovanej a jej predmetom je rovnako odškodnenie podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pričom z opisu v žalobe uvedených rozhodujúcich skutočností vyplýva, že žalobca si uplatňuje náhradu škody za priet'ahy v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23 Cb 69/2006 a na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011. Konaniu v prejednávanej veci (Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 14 C 15/2013) tak bráni prekážka skôr začatého konania, t. j. prekážka litispendencie (§ 83 O.s.p.). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 8. februára 2016 sp. zn. 5 Co 55/2016

napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Na odôvodnenie uviedol, že v konaní bolo zistené, že žalobca podal na súd prvej inštancie dve žaloby, ktoré boli na Okresnom súde Bratislava III vedené pod sp. zn. 12 C 217/2012 a na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 15/2013 (prejednáváná vec). V oboch prípadoch sú totožní účastníci konania a predmetom konania bola náhrada škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. za prietahy v konaní vednom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011. Uplatnená suma náhrady 1 200 € v prejednávanej veci predstavuje časť už uplatneného nároku vo výške 10 500 € v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012. Keďže konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012 bolo začaté skôr ako konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 15/2013, konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012 predstavuje prekážku vedenia konania na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 15/2013 (§ 83 O.s.p.). Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď napadnutým uznesením konanie z dôvodu prekážky litispendencie zastavil.

3. Proti tomuto uzneseniu podal 1. júla 2016 dovolanie žalobca z dôvodu, že nesprávnym zastavením konania mu bolo znemožnené uplatňovať svoje práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mal za to, že konaniu nebránila prekážka litispendencie, pretože skutkové okolnosti ani predmet konaní nie sú totožné. Vyčítal odvolaciemu súdu, že v tomto smere je jeho právne posúdenie nesprávne a jeho rozhodnutie je aj nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Z týchto dôvodov žiadal, aby dovolací súd uznesenia súdov oboch nižších inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Vychádzajúc z obsahu dovolania žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP (dovolací dôvod nesprávne označil v čase podania dovolania neúčinným ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p.), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva viaceró samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

8. Podľa právnej úpravy platnej a účinnej v čase rozhodovania súdov nižšej inštancie nedostatkom podmienky súdneho konania podľa § 104 ods. 1 O.s.p. bola i prekážka začatého konania (litispendencia; § 83 O.s.p.), ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo iné konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo.

Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, táto je daná aj vtedy, ak pôvodný účastník v prvom konaní je vystriedaný právnym nástupcom v druhom konaní (musí byť však ako právny nástupca pôvodného účastníka označený), a tiež vtedy, ak účastníci v druhom konaní vystupujú v opačnom procesnom postavení. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania a základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený. Litispendencia je odstrániteľnou procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla. V takom prípade vždy konanie zastaví podľa § 104 ods. 1 O.s.p. Ak niektoré z relevantných konaní skončí rozhodnutím súdu, a to bez zreteľa na to, či ide o meritórne rozhodnutie alebo procesné rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (zastavenie konania, prípadne odmietnutie návrhu), nemôže už súd druhé z týchto konaní zastaviť pre prekážku litispendencie ani v prípade, že zatiaľ rozhodnutie o skončení prvého konania nie je právoplatné. Pre posúdenie, či tu je prekážka začatej veci, je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia v neskôr začatom konaní (viď R 97/2003).

9. Z obsahu spisu je zrejmé, že na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012 sa vedie konanie o žalobe VENUS PROJEKT Slovakia, s.r.o. (žalobcu v preskúmvanej veci) proti Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (žalovanej v preskúmvanej veci) o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnenej vo výške 10 500 €, ktorá bola spôsobená priet'ahmi v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23 Cb 69/2006, ako aj na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011 za obdobie od 2. januára 2004 do 1. júna 2012. Žaloba bola podaná 12. júna 2012.

10. Na Okresnom súde Bratislava I sa pod sp. zn. 14 C 15/2013 (preskúmvaná vec) vedie konanie o žalobe tých istých účastníkov vystupujúcich v rovnakom procesnom postavení ako v konaní na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012, v ktorom sa ten istý žalobca od tej istej žalovanej domáha zaplataenia 1 200 € titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá bola spôsobená priet'ahmi v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011. Žaloba bola podaná 18. januára 2013.

11. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k zhodnému názoru ako odvolací súd, že konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 217/2012 bráni konaniu vedenému na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 15/2013, pretože ide o tú istú právnu vec, t.j. o právnu vec s rovnakými účastníkmi, s rovnakým predmetom konania pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej priet'ahmi v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1 Cob 165/2011 za zhodné obdobie, ktorý je vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností.

12. Z obsahu dovolania (§ 124 CSP) ďalej vyplýva, že žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z toho, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu (než je zmätočnosť), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K rovnakému záveru dospelo neskôr tiež zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016 (v dôsledku prijatia CSP), sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať za naďalej aktuálne.

13. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

14. Obdobne prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

15. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

16. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nevyplýva, preto procesne neprípustné dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.